

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Summa Jurisprudentiae Sacrae Universae, Seu Jus
Canonicum, Secundum quinque Decretalium Gregorii
Papae IX. Titulos explicatum**

Pichler, Vitus

Bibliopolarum Augustanorum, 1723

VD18 VD18 12190187-ddd

6. De Foro Contractûs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98739)

§. VI.

De Foro Contractus.

ad iudicem territorij, in quo deliquit, ad certum diem ad se defendendum.

74 Dico 1. Iudex & Magistratus loci, in quem fugit Reus post paratum crimen, de Jure Scripto regulariter non potest judicare & punire illum, si in tali loco nec habeat domicilium, neque in eo delictum commisit. Covar. Clarus, Farinac. &c. apud P. Wiefner n. 88. consentientem, quamvis reclamant Bartol. Donell. Valtejus, Wesenbec. Brunneman. &c. Sumitur ex c. fin. h. t. §. c. 1. de privil. in 6. ubi reſeruntur modi, quibus sortitur aliquis forum, nec tamen fit mentio deprehensionis vel commorationis Rei in aliquo territorio: ergo talis iudex, in cujus territorio præcisè commoratur Reus, non habet jurisdictionem; licet requiritur a iudice delicti possit vel debeat etiam capere ac remittere secundum dicta. Oppones 1. si quilibet Magistratus punire possit delinquentes, ubicunque deprehenduntur vel morantur, magis absterrentur homines à perpetrando delictis. 2. Qui delinquit, offendit totam Rempublicam humanam: ergo omnes, ubicunque eum deprehendunt legitimi alii iudices, plectere possunt in territorio suo deprehensum. 3. Fur cum re furtiva fugiens in alienum territorium continuat iniquam deſentionem rei alienæ: ergo etiam in hoc territorio delinquit: ergo est subiectus iudici ratione delicti. 4. l. 1. C. ubi de crim. sic habetur, *quæſtiones criminum, ubi commissa vel inchoata sunt, vel ubi reperiuntur, qui rei esse perhibentur criminis, perſici debere satis notum est.* 5. Accedit præſis tribunalium communis, de qua testantur multi apud Clarum, ad eum ut ex ea centum millia hominum suspendio necata esse non dubitavit asserere Marian. Socin. in c. 1. de Rapto. n. 15. p. ad 1. retorq. argum. si quilibet privatus statim posset plectere delinquentes, adhuc magis absterrentur homines à delictis parandis. Licet ergo per huiusmodi libertatem puniendi sceleratos, omnibus iudicibus concessam, magis absterrentur homines à delinquendo, tamen inde non inferitur, quod defacto punire possint, quia à Jure non est omnibus concessa jurisdictionis. Sufficit interim ad absterrendos homines, si diligenter caveatur fuga delinquentium, vel si aufugerint, petatur eorum remissio. Ad 2. N. Ant. nam secundum communem hominum æſtimationem non violatur cora Republica humana, sed solum illa, in cujus territorio delictum committitur. Ad 1. licet concederetur, furem, qui rem furtivam secum deſert ad alienum territorium, ibi puniri posse; nihil tamen esset contra theſim nostram, quia talis pergit delinquere, & non esse extra locum delicti. Interim tamen solet illud negari, quia deſinen rem furtivam non committit novum furtum, nec nova ex detentione oritur actio furti. l. 9. l. 67. §. 2. ff. de furtis. Ad 4. Illa verba, *ubi reperiuntur*, exaudiunt nostræ ſententiæ Patroni de loco domicilij, si in eo reperitur delinquens, vel etiam de vagis. Ad 5. Præſis & consuetudinem, si cubi esse constet, non damno; addidi enim, *de Jure Scripto.*

Sciendum, cum homines commercij causa sæpe egrediantur locum sui domicilij, & contractus vel quasi contractus varios celebrent in alienis territorijs, ab utroque iterum Jure prudenter statutum esse, ut peregrini in foro contractus, seu in loco, ubi contractum celebrarunt, conveniri possent ratione contractus in tali loco, ubi alias subditi non sunt. c. fin. h. t. c. 1. §. 3. eod. in 6. l. 19. ff. de iudic. Ibi autem censetur esse locus contractus, in quo contrahentium conventio fuit mutuo consensu perfecta. per l. 20. §. 45. ff. eod. Unde dioecellanus Eustetensis, si exeat in Frisingensem dioecesim, ibique contrahat Sponsalia, conveniri super his potest Frisingæ coram Ordinario. Ratio autem sic statuendi fuit, quia in loco contractus ordinariè facilius haberi possunt probationes tum de ipso contractu, tum de solennitatibus, quæ requiruntur, adhibitis. Neque peregrinis, in alieno territorio contrahentibus, patrocinatur privilegium, vi cuius conveniri nequeant, nisi in loco certo. v. g. sui domicilij (nisi sit privilegium in Corpore Juris clausum) ut habet communis ex c. 1. de privil. in 6. l. 1. junct. Auth. qua in prov. C. ubi de Crim. quia contrahendo censetur tacitè se obligare ad respondendum in loco contractus. Interim tamen non excluditur forum domicilij, ut in hoc nequeant conveniri contrahentes alibi; quia forum domicilij ordinarium & generale est, & concurrat cum alijs; adeoque forum contractus de novo obtentum non tollit illud, sed forum accumulatur foro. c. 17. h. t. Porro de foro Contractus sequentes qq. decidendæ sunt. 1. An peregrinus contrahens in aliquo loco, ubi tamen moram non trahit, ibidem conveniri ratione contractus valeat. 2. An postquam deſiſt esse præſens in loco contractus. 3. An absens à loco, in quo contraxit, possit vel debeat remitti ad locum contractus, si petatur remissio. 4. An in loco contractus conveniri possit, qui solutionem, seu impletionem obligationis suæ, condixit in alium locum. v. g. numerationem pecuniæ Monachij faciendam, qui aliquid emit Ingolſtadij. 5. Quid Juris, si solutionem in pluribus locis facturum se promissit. 6. An in loco contractus agere iam possit ad distractum, seu ad dissolutionem contractus.

Dico 1. Peregrinus non potest regulariter conveniri in loco contractus, nisi ibidem aliquam trahat moram, vel saltem putetur tracturus, sed in loco domicilij. l. 19. cit. §. 2. ubi redditur hæc ratio: quia *durissimum est, quotquot locis quis navigans, vel iter faciens delatus est, tot locis se defendi.* Si igitur peregrinus post contractum statim iterum recedat, idque sciatur, respondere non tenetur in loco, ubi contraxit. Dixi tamen 1. Regulariter, nisi nempe aliud habeat consuetudo: vel nisi specialis cum tali viatore conventio ad id obliget: vel nisi post aliquod tempus redeat ad locum contractus, ibique moram trahat: vel nisi de fuga sit suspensus,

Etus, aut alia fraude: vel nisi in contractu agatur de tali re, quæ mox dari debet executioni, ut si emas à peregrino equum, is autem accepto pretio nolit tibi tradere equum. Dixi 2. vel putetur tracturus, ut si erigat tabernam, vel officinam in loco contractus: si conducat horreum: si emat pergulam seu tentorium ad vendendum &c. l. §. §. cit. uti faciunt mercatores venientes ad nundinas. Item si datur probabilis ignorantia, quod is, quocum contrahitur, sit peregrinus seu advena, vel statim discessurus, licet advena sit & moram non trahat, in loco contractus conveniri potest: sibi enim imputare debet, quod conditionem suæ personæ non manifestaverit.

77 Dico 2. Multo minus conveniri regulariter possunt peregrini in loco contractus, quando ibi non amplius morantur, sed absentes sunt, nec ante abitum præventi citatione. Textus clarus in c. 1. §. 3. b. t. in 6. & quia Jus Civile non statuit clare oppositum, idem quoque obtinebit de Jure Civili, quamvis aliqui contradicant. Dixi 1. Regulariter, nisi nimirum per specialem conventionem promississent, se responsuros in loco contractus, & sic foro domicilij sui renuntiassent: vel nisi agatur de reddenda ratione administrationis gestæ, etiam privata tantum, v. g. tutelæ; tunc enim juxta Rubric. §. text. l. 1. C. ubi de Rationibus in loco gestæ administrationis agi oportet: pariter Studiosus, qui relictis in loco Academiæ debitis discessit in salutato hospite, ut aiunt, à Rectore citari absens potest, ubicunque locorum existat. Haunold. ibi. §. tr. 1. n. 358. cum Zasio, ed quod Studiosi, quando immatriculantur, promittere soleant, quod se velint sistere, quoties vocantur à Rectore. Dixi 2. nec ante abitum præventi citatione: si enim hoc contigisset, citari iterum, licet alibi jam existant, possent, atque in contumaciter non comparentes decerni immissio Actoris in bona, si qua habeant in loco contractus; si verò bona non in loco contractus, sed alibi habeant, immissio in eadem decerni potest, sed per Judicem loci, in quo existunt bona, imploratum per litteras requisitoriales à Judice contractus, danda executioni. Quinimò, etiam si ante abitum non sint præventi citatione, si tamen alicubi habeant bona, ratione horum citari possunt à Judice contractus, vel ad hujus requisitionem à Judice loci, ubi bona sunt sita, si id petat Actor; non quidem in ordine ad eum effectum, ut, si non compareant, procedi contra eos possit in negotio principali, sed solum sub comminatione immitendi Actorem in possessionem bonorum, nisi compareant & satisfaciant. Aequalis tamen immissio spectat ad Judicem loci, in quo sunt bona, qui proinde ad hoc requiri debet. per. c. 1. §. 3. cit.

78 Dico 3. Qui contraxit in alieno loco, & inde jam discessit, regulariter nec debet nec potest remitti ad locum contractus, licet peteretur Remissio. Ratio: quia nullum Jus tribuit Judici contractus jurisdictionem in contrahentem, qui jam existit extra locum contractus, & adhuc prævens citatione præventus non est. Nec ullum Jus remittendi facultatem, multo minus

obligationem, imponit Judici domicilij. Dixi iterum, regulariter, nisi videlicet ipsæmet contrahens per speciale pactum renuntiasset foro domicilij sui, aut se obligasset ad respondendum in loco contractus: vel nisi reddenda sit ratio de administratione aliqua gesta. Oppones 1. delinquens potest vel etiam debet remitti ad locum delicti, per ea, quæ diximus n. 61. 62. ergo etiam contrahens ad locum contractus; quia criminum & contractuum æqualis est conditio in ordine ad obligationem respondendi in foro delicti, & contractus. arg. l. 20. ff. de Judic. cum ex utrisque oriatur dicta obligatio. 2. Diximus, quod contrahens non præventus citatione ante abitum suum possit citari ratione bonorum, si qua habeat in loco contractus; jam sic: vel tenetur citatus comparere vel non? si tenetur, eo ipso conveniri potest in loco contractus etiam absens: cur non ergo & remitti, si petatur remissio? alius enim frustra est citatio. Si non tenetur, neque decerni potest immissio in ejus bona (ut tamen n. præced. dictum) quia immissio decernitur propter contumaciam: at contumax non est, qui comparere non tenetur, & ad r. N. Conf. quia facultatem, imò & obligationem quandoque, remittendi delinquentem colligimus ex Jure vel consuetudine: non verò facultatem aut obligationem remittendi contrahentem. Neque in omnibus æqualis est ratio aut conditio criminum & contractuum; nam interest Republicæ crimina puniri, ubi sunt patrata, ut exemplo supplicij tollatur scandalum scelere datum: non verò interest Republicæ, Reum in causa Civili condemnari, aut debitum expungi, ubi contractum est; præsertim cum Actori satisfieri possit per immisionem in bona Rei absentis. Ad 2. dico, quod teneatur comparere, non quidem absolute & determinate, sed conditionate tantum & alternative, nimirum vel comparere, vel sustinere immisionem in bona; & sic nobis non advertamur.

Dico 4. Si contrahens per conventionem, contractui in continenti adjectam promissit, se soluturum (vel responsurum, si conveniatur) in alio loco, quam ubi contraxit, in certo tamen & determinato. v. g. Monachij, Augustæ &c. conveniendus non est in loco contractus, sed in loco, ubi se soluturum vel responsurum promissit, nisi Actor maluerit eum convenire in loco domicilij. l. 19. cit. §. ult. l. 21. ff. de O. §. A.

Dico 5. Si autem contrahens promissit solutionem in pluribus locis, vel in incertis, attendendus est modus, quo locum multiplicem, vel incertum expressit, atque simul circumstantiæ, ex quibus verisimiliter ipsius mens colligi possit. arg. c. 85. de R. 7. in 6. ibi: contractus ex conventionem legem accipere dignoscuntur. Si itaque obligavit se ad plura loca conjunctive, dicendo: solvam Monachij & Augustæ; solutionem præstare tenetur in utroque loco, scilicet in quolibet partem. l. 2. §. 4. ff. de eo, quod certo loco. Si autem disjunctive, dicendo: solvam vel Monachij vel Augustæ; solutionem in alterutro loco, in quo maluerit Actor, urge-

pe potest; nam electio fori est penes Actorem. l. 1. cit. §. 3. c. 17. h. t. Salvus tamen semper manet locus domicilij, si eum velit eligere Actor, utpote cum alijs foris concurrens. Oppones. In alternativis electio est penes debitorem in ordine ad præstandam solutionem. arg. c. 70. de R. l. in 6. ergo tali casu contrahens pro libitu suo solvere potest vel Monachij vel Augustæ. R. dist. Ant. est penes debitorem, antequam conveniatur. C. post conventionem. §. 1. sic enim distinguit §. 3. cit. V. §. generaliter ibi: generaliter definit Scavola, Petito rem (Actorem) electionem habere, ubi petat: Reum, ubi solvat: scilicet ante petitionem. Quodsi contrahens obligarit se ad plura loca incerta & indeterminata, videndum, an quasi ad arbitrium Actoris fecerit, dicendo v. g. solvam, ubicunque placuerit: vel, an quasi ad arbitrium proprium, dicendo: ubicunque locorum reperitus fuero. In priori casu conveniri & ad solvendum ab Actore compelli potest in omni loco. Sumitur ex l. 43. ff. de Judic. modò ille locus sit tutus, idoneus, nec nimium remotus, & valde magnas requirens expensas; quia per clausulam generalem non intelliguntur ea, quæ quis in specie verisimiliter non voluisse præstare potest. arg. c. 81. de R. J. in 6. Imò non desunt, qui putent, in hoc casu intelligi duntaxat omnem & solum eum locum, in quo debitor alias de Jure forum sortitur, nempe domicilij & contractus. In posteriori casu conveniendus erit in loco, in quo moratur contrahens, quiscunque ille fuerit: modò ex solutione in tali loco petita notabile damnum, quod facile prævideri non potuit, subire non cogetur. arg. reg. cit.

¶ Dico 6. In l. co contractus potest contrahens conveniri etiam super distractu, h. e. ad annulationem contractus, si quis tortè putet illò se iniquè læsam. Desumitur ex l. 19. §. 2. ff. de Jud. item ex l. 1. §. ult. C. de non num. pecun. liquidam appellatione contractus venit etiam distractus tanquam contrarium. Ita procedunt, saltem si contractus vel nondum est ex utraque parte impletus, ut si emptor necdum solvit pretium, vel contractus laborat vitio intrinsicò, v. g. iniquitatis usurariæ. Si enim ex utraque parte perfectus jam est, & agitur ad rescissionem, vel ad declarationem nullitatis propter qualitatem contractui extrinsecam, v. g. quia contrahens fuit Minor, in solo domicilij, & non contractus, loco conveniendus est contrahens super distractu, ut docet P. Wiestner h. n. 45. seqq. cum Petro & Augustino Barbosa, propter l. 2. C. ubi §. apud quem cogitur; sed non placet; quia ibi non dicitur, quòd in causa restitutionis in integrum adiri debeat, sed subintelligi potest, posse adiri forum domicilij.

§. VII.

De Foro Rei Sitæ.

¶ Ciendum, per forum Rei sitæ intelligi locum, in quo res controversa super qua agitur, existit. Judex autem illius loci, appellatur Judex Rei sitæ. Huic subijci, seu coram hoc Judice conveniri posse eum, à quo petitur res

litigiosa, licet aliàs subjectus non sit, certum est apud omnes ex l. 1. §. 3. C. ubi in rem Actio. c. fin. h. tit. c. 1. de priv. in 6. Non obstante, quòd aliàs privilegium habeat (modò illud non sit clausum in Corpore Juris) vi cujus conveniri nequeat nisi coram Judice aliàs competente, per c. 1. cit. Ratio est, quia in loco rei sitæ expeditior est probatio causæ, & facilius executio sententiæ. De hoc foro Rei sitæ discutienda sunt sequentia. 1. An etiam absens conveniri possit coram Judice rei sitæ. 2. Super quibus rebus, an etiam mobilibus. 3. Et qua actione agi in hoc foro. 4. An etiam Judicium possessorium intentari. 5. An Reus necessario conveniri debeat in loco rei sitæ, vel etiam possit in foro domicilij sui. Quæ questio etiam sic proponitur: an forum rei sitæ & forum domicilij concurrant. Vel sic: an forum domicilij ita sit generale, ut in eo non tantum actiones personales, sed etiam reales proponi valeant.

Dico 1. Debitor vel possessor rei litigiosæ, etiam si absens sit, conveniri potest in loco rei sitæ. Ita communior contra Oliv. for. Eccl. p. 3. q. 23. n. 8. Sichardum & alios. Suffragatur praxis teste Matth. Stephani l. 1. de juris. c. 31. n. 6. Atque satis clare eruitur ex c. fin. §. fin. ut lite non contest. §. l. 2. C. ubi in rem Actio; ita ut, si absens legitime citatus non compareret, pati debeat immisionem Actoris in possessionem rei litigiosæ, reservata interim questione principali. l. 2. cit. in fin. Confirmatur: lex 3. cit. & alia Jura, dum statuunt agi posse in loco rei sitæ, non addunt clausulam restringentem, §. ibi reperitur debitor, vel Reus, qualem tamen clausulam apponunt, quando Reum permittunt conveniri in loco contractus, ut l. 19. ff. de Judic. c. 1. §. 3. h. t. in 6. ergo sufficit, rem esse præsentem, licet debitor vel Reus sit absens. Oppones. In l. un. C. ubi de hered. dicitur, hereditatis controversiam ibi terminandam esse, si ibi, qui convenitur, ubi res hereditaria sita sunt, degit: ergo non absolute, sed cum clausula restringente & sub conditione, quòd Reus sit præsens, agi potest in loco rei sitæ. R. N. Conf. quia infertur à contrario, si non degit in loco, ibi non conveniri posse: Argumenta autem à contrario non sunt firma, quando contrarium est expressum in Jure: atqui est expressum satis in Jure, nempe c. fin. §. l. 2. cit. quòd actione reali agi possit in loco rei sitæ, si Reus sit ibi præsens, si non. Ille igitur textus l. un. cit. ad singularem facti speciem emanavit, & ideo non constituit Jus, sed supponit factum illius casus particularis. Vid. Umm. d. 4. ad process. Judic. th. 3. n. 16. Si tamen Reus propter nimiam distantiam sine gravi damno ad locum rei sitæ evocari non posset, alià vià incedendum foret. Item si aliquis rem, super qua convenitur actione reali, non possidet nomine proprio, sed alieno, non tenetur respondere conventus, debet tamen nominare Auctorem, seu illum, cujus nomine possidet: sed postmodum lis tota dirigi potest in Authorem, qui proin, si absens sit, & citetur, vel comparere vel immisionem in bona pati tenetur.

C g 2

Dico